

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра музичної україністики та народно-інструментального мистецтва

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія електронної та комп'ютерної музики

Освітня програма **Музичне мистецтво**

Спеціальність **025 Музичне мистецтво**

Галузь знань 02 Культура і мистецтво

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 11 від “19” травня 2022 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Історія електронної та комп'ютерної музики
Викладач (-і)	Палійчук І. С.
Контактний телефон викладача	050 2463450
E-mail викладача	iryna.paliichuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очна, заочна
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультації проводяться відповідно до лекційних та практичних занять із курсу, у т.ч. онлайн
2. Анотація до курсу	
<p>Курс «Історія електронної та комп'ютерної музики» розкриває особливості становлення та розвитку електронної та комп'ютерної музики в українській та світовій музичній культурі, яка виникла на тлі тотальної інформатизації суспільства загалом.</p> <p>Вивчення пропонованої дисципліни розширить світогляд здобувачів вищої освіти, активізує їх до творчих та виконавських експериментів та пошуків.</p> <p>сформує у здобувачів освіти вміння аналізувати авторські стилі на прикладі видатних прикладів композиторської творчості, розкривати вплив великих художніх явищ на розвиток музики та духовне життя суспільства.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета вивчення курсу «Історія електронної та комп'ютерної музики» – висвітлити еволюційний процес електронної та комп'ютерної музики в українській та світовій музичній культурі. Відтак, увагу сфокусовано на розгляд музичної композиції, виконавства, крізь призму використання електронних технологій.</p> <p>Завдання навчальної дисципліни – розкрити особливості використання музичних електроакустичних та комп'ютерних технологій в композиторській творчості та виконавстві ХХ– початку ХХІ ст.</p> <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – стильові тенденції розвитку зарубіжної та української музики ХХ– початку ХХІ ст.; – основні етапи розвитку електронної та комп'ютерної музики; <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – розглядати музичний твір або музично-історичну подію в динаміці загальноісторичного, художнього та соціально-культурного процесів; – аналізувати композиції, створені за допомогою сучасних технологій; – використовувати отримані знання у своїй практичній діяльності. 	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>У результаті вивчення дисципліни «Історія електронної та комп'ютерної музики» у здобувачів вищої освіти мають бути сформовані такі компетентності:</p> <p>ЗК 2 Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК 3 Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>ЗК 4 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК5 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК6 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК9 Здатність працювати автономно.</p> <p>ФК2 Усвідомлення процесів розвитку музичного мистецтва в історичному контексті у поєднанні з естетичними ідеями</p> <p>ФК5 Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.</p>	

ФК11 Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.

Програмні результати навчання:

- ПРН3 Визначати стилеві і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві.
- ПРН4 Професійно здійснювати аналіз музично-естетичних стилів та напрямків.
- ПРН 6 Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.
- ПРН 7 Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.
- ПРН 9 Володіти сучасними методами та засобами наукових досліджень у сфері музичного мистецтва, у тому числі, методами роботи з інформацією, методами аналізу даних.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	20
Практичні/семінари	10
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
II-й	025 Музичне мистецтво	1 курс другого (магістерського) рівня	вибірковий

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
------------	------------------	------------	---------------	----------------	---------------------

2-й курс III семестр

Модуль 1.

Змістовий модуль 1. Електронна та комп'ютерна музика: теоретичний, історичний та методологічний аспекти

Тема 1. Вступ. Мета і завдання курсу. Передумови проникнення інноваційних технологій у музику. Виникнення і розвиток звукопису	Лекція	1–6, 7, 8, 15, 21, 30, 31, 33 з переліку рекомендованої літератури	2 год. л., 6 год. с.р.		1 тиждень
---	--------	--	---------------------------	--	-----------

, електричного інструментарію.					
Тема 2. Прогресивний етап розвитку інновацій у музиці 1945–1990 рр.	Лекція	1–6, 8, 16, 20, 33 з переліку рекомендованої літератури	2 год. л., 2 год. сем. 6 год. с.р.	10 балів	2 тиждень
Тема 3. Становлення і розвиток електронної та комп'ютерної музики в українській музичній культурі другої половини ХХ–початку ХХІ ст.	Лекція, семінарське	3, 6, з переліку рекомендованої літератури	2 год. л., 2 год. сем., 6 год. с.р.	10 балів	3–4 тиждень
Тема 4. Музичні комп'ютерні технології : методологічний аспект	Лекція	1-6, 7, 10, 13, 14, 20, 22, 30, 32, 33 з переліку рекомендованої літератури	2 год. л., 6 год. с.р.		5 тиждень
Змістовий модуль 2. Електроакустична музика в творчості українських та зарубіжних композиторів ХХ– поч. ХХІ ст.					
Тема 5. Конкретна музика. Творчість П. Шеффера та П.Анрі	Лекція, семінарське	1–6, 8, 11, 17, 25, 31, 33 з переліку рекомендованої літератури	2 год. л., 2 год. сем., 6 год. с.р.	10 балів	6–7 тиждень

Тема 6. Кьольнська композиторська школа. Творчість К. Штокгаузена	Лекція	1–6, 7, 8, 20, 25, 33 з переліку рекомендованої літератури	2 год. л., 6 год. с.р.		8 тиждень
Тема 7. Розвиток Тарет Music у США	Лекція	1–6, 7, 8, 20, 25, 33			
Тема 8. Мультимедійні композиції в творчості Е. Вареза, Я. Ксенакіса, Ле Корбузьє.	Лекція, семінарське	1–6, 12, 22, 25, 30 з переліку рекомендованої літератури	2 год. л., 2 год. сем., 6 год. с.р.	10 балів	9–10 тиждень
Тема 9. Творчість В. Годзяцького, Л. Грабовського.	Лекція	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9 з переліку рекомендованої літератури	2 год. л., 6 год. с.р.		11 тиждень
Тема 10. Творчість А. Загайкевича	Лекція, семінарське	1–6, 9, 15, 18, 19, 24, 27, 33 з переліку рекомендованої літератури	2 год. л., 2 год. сем., 6 год. с.р.	10 балів	12 тиждень

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	<p>Загальна система оцінювання курсу є уніфікованою та здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» та Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів освіти.</p> <p>Поточний контроль та оцінювання проводиться викладачем на семінарських заняттях із метою визначення успішності розвитку здобувачів освіти та засвоєння ними навчальної програми на певному етапі навчання..</p> <p>Форми контролю: Укінці II-го семестру проводиться екзамен у вигляді тестування.</p> <p style="text-align: center;">Шкала оцінювання: національна та ECTS</p>		
	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національну шкалу
			Оцінка за національну шкалу для екзамену, курсового проекту (роботи), практики

	90 – 100	A	відмінно	
	80 – 89	B	добре	
	70 – 79	C		
	60 – 69	D	задовільно	
	50 – 59	E		
	26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	ПОВ
	0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	ПОВ
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Порядок та організація контролю знань здобувачів освіти, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (Нова редакція)</p> <p>URL : https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2021/01/Polozenni-a-pro-OOP-25_12_2020-1.pdf</p>			
7. Політика курсу				
<p>Курс «Історія електронної та комп'ютерної музики» (аудиторні заняття та самостійна робота) спрямований на ознайомлення здобувачів освіти з названою жанровою галуззю, яка зайняла важливу нішу в сучасній музичній культурі; дозволить здобувачам вищої освіти застосовувати новітні музичні технології у своїй практичній діяльності.</p> <p>Відвідування занять. Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі здобувачі освіти відвідають аудиторні заняття курсу. Пропуски аудиторних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку.</p>				
8. Рекомендована література				
Основна				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Высоцкая М., Григорьева Г. Музыка XX века: от авангарда к посмодернизму : учеб. пособие. Москва : Научно-исследовательский центр «Московская гос. консерватория», 2011. 440 с., нот. 2. Житомирский Д. В., Леонтьева О. Т., Мяло К. Г. Западный музыкальный авангард после второй мировой войны. М. : Музыка, 1989. 302 с. 3. Маркова О. М. Нариси історії зарубіжної музики 1950-х – 1990-х років: Франція, Німеччина, Австрія, Італія: Навч. посібник для теоретико-композиторських і виконавських музично-культурологічних ф-тів муз. вузів. Вип. 1; ОДМА ім. А. В. Нежданової. 2-ге вид., доп. Одеса: Друкарський дім, 2010. 128 с. 4. Камінський В. Електронна та комп'ютерна музика : навч. посібник. Львів : Спалах, 2000. 212 с. 5. Когоутек Ц. Техніка композиції в музиці ХХ століття. Москва : Музыка, 1976. 358 с. 6. Павлишин С. Музыка двадцатого століття: навч. пос. Львів: Бак, 2005, 232 с. 				
Додаткова				

7. Артем'єв Е. Нотатки про електронну музику. Музична критика і сучасність. Вип. 1. Київ, 1976. С. 168–218. URL : <https://cutt.ly/zrrS0c1>
8. Бондаренко А. Електронна музика в європейському культурному просторі: аналіз концепцій. Мистецтвознавство України Нац. акад. мистец. України, Ін-т пробл. сучас. мистец. Київ : Фенікс, 2012. Вип. 12. С. 113– 118. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mysu_2012_12_17
9. Бондаренко А.І. Виявлення і аналіз акустичних подій в електронній музиці (на прикладі «Мотус» А. Загайкевич). Питання культурології: зб. наук. праць. Київ: Видав. центр КНУКіМ, 2015. Вип. 31 С. 22–29.
10. Бондаренко А.І., Шульгіна В.Д. Музична інформатика : навч. посіб. Київ : НАКККіМ, 2011. 190 с.
11. Булез П. Маэстро компьютер. В поисках новых звучаний. Курьер ЮНЕСКО, май 1980. С. 38–46. Денисов Э. Музыка и машины // Э. Денисов. Современная музыка и проблемы эволюции композиторской техники. М. : Сов. Композитор, 1986. 207 с.
12. Варез Э. Освобождение звука. Композиторы о современной композиции: хрестоматия / сост. Т.С. Кюрегян, В.С. Ценова. Москва : Научноиздательский центр «Московская консерватория», 2009. С.7–13.
13. Волошин В.И., Федорчук Л.И. Электромузыкальные инструменты. Сер. Массовая радиобиблиотека. Москва : Энергия, 1971. Вып. 773. 144 с.
14. Гайденко І.А. Роль музичних комп'ютерних технологій у сучасній композиторській практиці : дис... канд. мистецтвознавства : 17.00.03 «Музичне мистецтво». Харків, 2005. 182 с.
15. Герасимова-Персидська Н. Нові звучання – нові знаки: сучасна музика в історичному ракурсі. Часопис Національної музичної академії України ім П.І. Чайковського. 2010. № 3 (8). С. 39–46.
16. Данченко Н.Г. Специфика анализа ранней электронной музыки. Таврійські студії (Мистецтвознавство). 2013. № 3. URL : <https://cutt.ly/ortSWIm>
17. Дмитрюкова Ю. Разочарование первооткрывателя (Пьер Шеффер, о нем) // Музыкальная академия, 2003. № 2. С. 90-96.
18. Загайкевич А. Українська електроакустична музика: історія і сучасність // Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. К., 2015. №4 (29). С. 75–86.
19. Загайкевич А.Л. 100 років української електроакустичної музики. Музика. 2015. № 1–2. С. 26–29.
20. Задерацкий В. Электронная музыка и электронная композиция // Музыкальная академия. 2003. № 2. С. 80.
21. Карнак А. Нові комп'ютерні технології в сучасній музиці та концепція творчого процесу. Сучасне мистецтво. 2005. Вип. 2. С. 123–135. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/S_myst_2005_2_16
22. Куц С.В. Електромузичний інструментарій як еволюційний фактор музичної культури: монографія. Київ: НАКККіМ, 2015. 160 с.
23. Лазарев С.Г. Електронна музика як соціокультурне явище (друга половина ХХ – початок ХХІ століть) : дис. ... кандидат. мистецтвознавства : 26.00.01 / Нац. академія кер. кадрів культури і мистецтв, Київ, 2018.
24. Палійчук І. С. Жанр мініатюри для мідних духових інструментів у творчості українських композиторів 80–90-х років [Електронний ресурс] // Міжнародний вісник: культурологія, філологія, музикознавство. Київ : Міленіум, 2018. Вип. І. С. 160–166. URL : https://nakkkim.edu.ua/images/vidannya/MV_KFM/MV_KFM_1_2018.pdf
25. Папенина А. Н. Музыкальный авангард середины XX века и проблемы художественного восприятия. СПб. : Изд-во СПбГУП, 2008. 152 с.

26. Пясковський І.Б. Комп'ютерні методи аналізу музичних текстів. Українське музикознавство : наук.-метод. зб. Вип. 33. Київ, 2004. С. 131– 143.
27. Ракунова І.Н. Новые композиторские технологии: Творчество Аллы Загайкевич. Киев : Феникс, 2010. 208 с.
28. Тучинская Т.И. О методах анализа электронной музыки. Вісник ХДАДМ : Традиції та новації у вищій архітектурно-художній освіті. 2015. Вип. 1. С. 67–72. URL : <https://cutt.ly/4rrSSiG>
29. Тучинская Т. Пространство звука в современной украинской электронной музыке: звуковые ландшафты. Київське музикознавство. 2014. Вип. 48. С. 226–236. URL : <https://cutt.ly/DrrSSGK>
30. Черевко К.П. Електронна музика як феномен культурно-цивілізаційних процесів ХХ – початку ХХІ століття (до питання методології аналізу) : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.03 / Львів. нац. муз. акад. ім. М.В. Лисенка. Львів, 2012. 16 с.
31. Шип С. Електронна музика: проблеми і перспективи. Музична критика і сучасність. Київ : Муз. Україна, 1984. Вип. 2. С. 141–158.
32. Шустов С.Л. Електронна музика в системі студійних жанрів : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства: 17.00.03 / Одес. держ. муз. акад. ім. А.В. Нежданової. Одеса, 2012. 299 с.
33. Юферова Г. В. Музичні комп'ютерні технології в комунікаційних процесах у сучасній українській музиці : дис...канд мист/1700.03. Київ, 2021. 255 с.

Викладач _____ /Палійчук І.С. /